

513264

Seat No. _____

M. A. (Part-II) Examination

April / May – 2003

Psychology : Paper – V

(Theories & System of Psychology)

(Subsidiary or First Group)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) ઉત્તરવહીના ડાબા હાંસિયામાં પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલ ક્રમ મુજબનો પ્રશ્નક્રમ લખો.

૧ વિલિયમ જેમ્સની ચેતના વિષેની વિભાવનાઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૧ થોર્નડાઈક્ના પરિણામના નિયમ અને પ્રયત્નના નિયમની ચર્ચા કરો.

૨ વોટ્સનના વર્તનવાદની કોઈ પણ બે વિભાવનાઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનું પ્રદાન ચર્ચો :

- (૧) ગથરી
(૨) રાઝરાન
(૩) ટોલમેન.

૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : ૨૪

- (ક) ફોઈડની નિમ્ન અહં, અહં અને ઉચ્ચ અહંની વિભાવનાઓ સમજાવો.
(ખ) યુંગે આપેલા વ્યક્તિત્વ પ્રકારો વર્ણવો.
(ગ) એડલરની લઘુતાગ્રંથિ અને ક્ષતિપૂર્તિની વિભાવનાઓ ચર્ચો.
(ઘ) નીચેનામાંથી કોઈ એક નું પ્રદાન ચર્ચો :
(૧) સલ્લીવાન
(૨) એરીક ફ્રોમ
(૩) મેક્ડુગલ.

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : ૨૪
- (ક) સમષ્ટિવાદી મનોવિજ્ઞાને આપેલા પ્રત્યક્ષીકરણના સંગઠનના નિયમો સમજાવો.
- (ખ) વ્યક્તિત્વ વિષે સ્ટર્ન અને ઓલપોર્ટનાં દષ્ટિબિંદુનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
- (ગ) શિક્ષણમાં અંતરસૂઝ અંગે કોહલરનું દષ્ટિબિંદુ ચર્ચો.
- (ઘ) કર્ટ લ્યુઈન્ગની જીવન અવકાશની વિભાવના સમજાવો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર નોંધ લખો : ૨૪
- (૧) ફોઈડનો સ્વપ્નસિદ્ધાંત
- (૨) યુંગની સામૂહિક અચેતન અને આધપ્રતિમાની વિભાવના
- (૩) વુડવર્થનું ગત્યાત્મક મનોવિજ્ઞાન
- (૪) સ્કીરનની પ્રબલનની વિભાવના
- (૫) વર્તનવાદમાં લેશલીનું પ્રદાન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the **right** indicate **full** marks of the question.
- (2) Write in the left margin of answer book the question number as printed in the question paper.

- 1 Discuss *William Jame's* concept of consciousness. 14

OR

- 1 Discuss *Thorndike's* law of effect and law of practice.

- 2 Discuss any two concepts of *Watson's* behaviourism. 14

OR

- 2 Discuss the contribution of any **one** of the following.

- (1) Guthrie
(2) Razran
(3) Toleman.

- 3** Attempt any **two** of the following subquestions : **24**
- (a) Explain *Freud's* concepts of *Id, Ego* and *Super Ego*.
 - (b) Describe the types of personality given by Jung.
 - (c) Discuss *Adler's* concepts of Inferiority Complex and compensation.
 - (d) Discuss the contribution of any one of the following :
 - (i) Sullivan
 - (ii) Eric Fromm
 - (iii) Macdugall.
- 4** Attempt any **two** of the following subquestions : **24**
- (a) Explain the laws of organisation in perception given by Gestalt psychology.
 - (b) Critically evaluate the point of views of stern and Allport regarding personality.
 - (c) Discuss *Kohler's* point of view about the role of insight in learning.
 - (d) Explain *Kurt Lewin's* concept of life space.
- 5** Write a note on any **two** of the following : **24**
- (1) *Freud's* theory of dreams
 - (2) *Jung's* concepts of collective unconscious and archetypes.
 - (3) *Woodworth's* dynamic pshcyology
 - (4) *Skinner's* concept of reinforcement
 - (5) *Lasley's* contribution in behaviourism.